

Nr 281.

Av herr Ståhl, *angående förbättring av de ekonomiska förmå-
nerna för kvarlevande f. d. indelta soldater.*

Det är allmänt känt, att åtskilliga av de gamla indelta soldater, som ännu finnas kvar i livet, leva under mycket brydsamma ekonomiska förhållanden. Då samtliga dessa befattningshavare den 1 januari 1952 anses ha uppnått en ålder av 67 år, erhålla de visserligen folkpension. För de tjänster, som de under sin tjänstgöring i försvaret gjort vårt land, är däremot deras ersättning på gamla dagar synnerligen blygsam. Bestämmelserna för underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa till f. d. indelta soldater vid armén innebära nämligen följande:

Till indelt soldat, som ådragit sig skada eller sjukdom i tjänsten, utgår underhåll oberoende av antalet tjänstår eller behovsprövning. I andra fall fordras däremot en anställningstid av minst 18 år (tjänstgöring en månad varje år) eller också en anställningstid av minst 15 år jämte tjänstgöring minst 400 dagar utöver tid, som åtgått för vederbörandes egen rekryt- och underbefälsutbildning. Därest anställningstiden understiger 25 år skall vederbörande dessutom styrka sig vara i behövande omständigheter utom i fall, där han avskedats efter den 31 december 1909 och kan räkna en anställningstid av minst 20 år.

Underhåll utgår f. n. med ett grundbelopp av 250 kronor per år samt med ett s. k. dyrtidstillägg å 150 kronor. Därjämte erhåller vicekorpral ett tillägg å 30 kronor och korpral ett tillägg å 60 kronor, allt per år räknat. Dyrtidstillägget fastställs varje år av Kungl. Maj:t men är alltjämt oförändrat sedan budgetåret 1923/24. Dessutom utgår begravningshjälp med 60 kronor.

Indelt soldat, som efter eget åtagande fullgjort s. k. ständigtjänstgöring, d. v. s. inte blott den obligatoriska månaden utan varit i tjänst hela året kan dessutom erhålla pension i likhet med icke pensionsberättigad arbetare i statens tjänst. Kungörelsen av den 30 juni 1947, nr 490, i detta ämne skall nämligen enligt beslut av den 28 november 1947 tillämpas även å indelt manskap.

Av vad som här anförts framgår, att den ersättning, som *kan* utgå till indelt soldat, är synnerligen blygsam. Eftersom i ett flertal fall behovsprövning skall tillämpas är i dessa fall ålderdomspensionen ännu mindre. Att en förbättring av denna hjälp på ålderns dagar är påkallad med hänsyn till både de tjänster, som vederbörande gjort landet, och deras i många fall svåra ekonomiska läge torde kunna omvittnas av var och en, som något känner

deras situation. Att ange med vilket belopp deras pensioner skäligen böra förbättras ställer sig givetvis svårt. Det förefaller lämpligast, att riksdagen hos Kungl. Maj:t hemställer om en utredning för beslut snarast möjligt i ärendet.

Att en förbättring är påkallad framgår även därav, att försvarets civilförvaltning så sent som i augusti i fjol hemställde, att underhållsförmånerna måtte höjas med 50 kronor per år.

Det totala belopp, som det här kan bli fråga om, kommer under alla förhållanden att bli av blygsam storleksordning. Antalet indelta soldater, som den 1 juli 1951 åtnjöto underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa, uppgick nämligen till 2 231, vartill kom motsvarande manskap inom flottan med ersättning enligt samma grunder, ett mycket ringa antal, enligt uppgift ej överstigande 100 personer.

Med stöd av det här anförda föreslås,

att riksdagen hos Kungl. Maj:t måtte anhålla om åtgärder snarast möjligt för en skälig förbättring av de ekonomiska förmånerna för kvarlevande f. d. indelta soldater.

Stockholm den 25 januari 1952.

Manne Ståhl.
